

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ-и “Донишгохи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров” оид ба диссертатсияи Шукурзода Хуршеди Абдумумин дар мавзӯи «Ташаккули фаъолияти таълимӣ-таҳқиқоти муаллимони ояндаи синфҳои ибтидоӣ дар мавриди омӯзиши «Назария ва амалияи ҳалли масъалаҳои матнӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа-PhD аз рӯи ихтисоси 6D010200 – педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ (илмҳои педагогӣ) пешниҳод шудааст.

Комиссияи ташхисӣ назди Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ-и «Донишгохи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» дар ҳайати раиси комиссия **О.А.Исломов**- доктори илмҳои педагогӣ, профессор; аъзоён **Мухаметов Г.Б** -доктори илмҳои педагогӣ, профессор ва **И.Д. Файзиев**- доктори илмҳои педагогӣ, профессор оид ба қабул намудани диссертатсияи Шукурзода Хуршеди Абдумумин дар мавзӯи «Ташаккули фаъолияти таълимӣ-таҳқиқоти муаллимони ояндаи синфҳои ибтидоӣ дар мавриди омӯзиши «Назария ва амалияи ҳалли масъалаҳои матнӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа-PhD аз рӯи ихтисоси 6D010200 – педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ (илмҳои педагогӣ) барои ҳимоя ва муайян кардани рӯзи ҳимоя.

Мавзӯи интиҳоб намудаи Шукурзода Х. А. таҳти унвони «Ташаккули фаъолияти таълимӣ-таҳқиқоти муаллимони ояндаи синфҳои ибтидоӣ дар мавриди омӯзиши «Назария ва амалияи ҳалли масъалаҳои матнӣ»-ро аз мавзӯҳои мубрам ҳисобидан мумкин аст, зеро самти рушди муносири мактаб, мураккабшавии таҳсилоти ибтидоӣ ва инкишофи хонанда боиси пурзӯршавии ҷанбаи эҷодкоронаи таълим ва гузоштани талаботҳои нав ба нав ба омодагии методи муаллимони синфҳои ибтидоӣ гардидааст.

Ба мактаби муосир омӯзгорони типӣ нав, омӯзгор-эҷодкор, омӯзгор-муҳаққиқ, дорои қобилияти эҷодии ташхиси усулҳои муҳталиф, восита, маҳорати мушоҳидакорӣ, таҳлилқунӣ, дарёфти ҳолатҳои ҳақиқатшабех, муқаррарқунии фарқият, ҷудоқунии маҳаки асосӣ, умумигардонӣ,

хулосабарорӣ, таҳлили интиқодӣ, интиҳобкунии стратегии ба ин ё он ҳолати таълимӣ муносиб, ҳамзамон мухайёкунии муҳити фаъолнокии ҷустуҷӯии хонандагон омӯзгори дорои тафаккури илмӣ-педагогии инкишофёфта лозим мебошад.

Масъалаи ошкорсозии нуфузи эҷодии шахсият, инкишофи мустақилияти ӯ, салоҳият ба таҳқиқот, тарбияи маънавӣ ва интеллектуалии шахс яке аз муаммоҳои муҳиму ҳалталаби муосири таҳсилот дар муассисаҳои олии касбӣ мебошад. Омодасозии омӯзгорони оянда ҳамчун шахсиятҳои мустақил ва дорои фикрронии интиқодӣ ва қобилияти таҳияи низоми таҳсилот, ҳамон вақт имконпазир мешавад, ки ҷабҳаҳои гуногуни таҷрибаи фаъолияти эҷодиро дар курсҳои донишҷӯӣ гирифта бошад, зеро дорои салоҳиятҳои таҳқиқотӣ имконият медиҳад, ки муаллимони оянда масъалаҳои рӯзмарраи пешояндаро бомуваффақият ҳал кунанд, истеъдод ва маҳорати педагогии худро сайқал диҳанд ва заминаи хуби идоракунии равандҳои педагогиро соҳиб шаванд.

Дар ин замина метавон хулоса намуд, ки доираи масъалаҳои зикргардида, муҳимияти мавзӯи диссертатсияи Раҳимов Ҷамшед Хучамуродовичро собит месозанд.

1. Диссертатсияи мазкур мутобиқ ба талаботи банди 53 -и Низомномаи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, иҷро шудааст. Диссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи методикаи таҳсилоти ибтидоӣ ва педагогика ва психологияи синфҳои ибтидоӣ; ҷаласаи шӯрои олимони факултети педагогикаи МДТ “ДДОТ ба номи академик Садриддин Айни” муҳокима гардида, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар “Хулосаи МДТ “ДДОТ ба номи академик Садриддин Айни” ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ гардидааст.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 32-33-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Он кори илмӣ-таҳқи-

котии анҷомёфта буда, пажӯҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани асосҳои назариявӣ, ҷанбаҳои педагогиву психологӣ ва амалии ташаккулёбии маҳорати таълимӣ- таҳқиқотии омӯзгори ояндаи синфҳои ибтидоиро фаро мегирад.

3. Пешниҳоду хулосаҳои, ки дар диссертатсия оварда шудаанд, эътимоднок буда, онҳоро дар қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, раванди таълиму тарбияи мутахассисони оянда дар макотиби олӣ, тақмили стандарту барномаҳои таълимию тарбиявӣ ва санадҳои қонунгузори соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзӯи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.

4. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот ба шиносномаи ихтисоси 6D010200 – педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ (илмҳои педагогӣ), ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров” мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми январи соли 2022, №81 ҳуқуқи қабули диссертатсияро барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳои, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мувофиқат дорад.

5. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ ва тавсияву пешниҳодҳои доктараб дар 18 номгӯй интишороти илмӣ ба таърифи расидаанд, ки саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд. Мақолаҳои муаллиф, аниқтараш 5 адад мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд ва ба мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ қомилан мувофиқ буда, моҳияти асосии таҳқиқотро инъикос мекунанд. Теъдоди мақолаҳои нашршуда ба талаботи банди 35-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Шукурзода Хуршеди Абдумумин истифодаи мақола бе нишон додани маъҳаз мақсуд набуда, тамоми маҷмӯаҳои

истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.

7. Рисола ба талаботи банди 31-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад. Навгони илмӣ ва муқаррароти барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд.

8. Таҳқиқоти диссертатсионии Шукурзода Хуршеди Абдумумин дар мавзӯи «Ташаккули фаъолияти таълимӣ-таҳқиқоти муаллимони ояндаи синфҳои ибтидоӣ дар мавриди омӯзиши «Назария ва амалияи ҳалли масъалаҳои матнӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа-PhD аз рӯйи ихтисоси 6D010200 – педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ (илмҳои педагогӣ) дар доираи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) анҷом дода шудааст. Автореферат дар мутобиқат бо мантиқи таҳқиқ таҳия гардида, муҳтавои асосии таҳқиқотро инъикос менамояд. Натиҷаҳои илмие, ки унвонҷӯй ба даст овардааст, ба ихтисоси мазкур мувофиқанд.

9. Комиссияи таҳқиқоти талаботи банди 61-уми Низомномаи шурои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1). Диссертатсияи Шукурзода Хуршеди Абдумумин дар мавзӯи дар мавзӯи «Ташаккули фаъолияти таълимӣ-таҳқиқоти муаллимони ояндаи синфҳои ибтидоӣ дар мавриди омӯзиши «Назария ва амалияи ҳалли масъалаҳои матнӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа-PhD аз рӯйи ихтисоси 6D010200 – педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ (илмҳои педагогӣ) ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров” барои ҳимоя қабул карда шавад.

2). Ба хайси мукарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:

1. **Гулматов Файз**, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, мудирӣ шуъбаи педагогика ва таҳсилоти муосири Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.

2. **Мирзозода Раҳмоналӣ Рачаб**, номзадӣ илмҳои педагогӣ, дотсент, директори Маркази ҷумҳуриявӣ таълими методӣ назди Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Ба хайси муассисаи тақриздиханда – **Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А.Рӯдакӣ** тавсия карда мешавад.

3). Барои нашри эълон оид ба химоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б.Ғафуров” ва Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

4). Барои ҷопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

Исломов О.А.

доктори илмҳои педагогӣ, профессор, узви Шурои диссертатсионӣ.

Аъзоёни комиссия:

Мухаметов Г.Б.

доктори илмҳои педагогӣ, профессор, узви Шурои диссертатсионӣ.

Файзиев И.Д.

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, узви Шурои диссертатсионӣ

14-уми апрели соли 2023

Имзони раис ва аъзоёни комиссияи экспертиро тасдиқ мекунам.

Котиби илмӣи шурои диссертатсионӣ

Н.А. Ҳамробоев

Тел.: 93-766-36-00

email: knasim@mail.ru